

บรรณานุกรม

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายอาญา

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 (แก้ไขล่าสุด)

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560-2564

ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

กฎหมายต่างประเทศ

Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal

Closed Substance Cycle Waste Management Act

Rio Declaration on Environment and Development 1992

Waste Management and Public Cleansing Law No.137 of 1970

หนังสือ

กรมควบคุมมลพิษ. (2546). *คู่มือการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย*. กรุงเทพฯ: ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด.

- _____. (2560). *ยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านการลดและการนำของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ (Reduce Reuse Recycle: 3R)*. กรุงเทพฯ: กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- _____. (2561). *(ร่าง) Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561-2573*. กรุงเทพฯ: กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- _____. (2561). *คู่มือปฏิบัติการ 3ใช้ (3R) เพื่อจัดการขยะชุมชน*. กรุงเทพฯ: กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- เกษม จันทร์แก้ว. (2541). *เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิเชษฐ เมลาณนท์. (2533). *บทบาทของกฎหมายในการควบคุมและจัดระเบียบสิ่งแวดล้อม*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มานิต จุมปา. (2444). *ถาม-ตอบกฎหมายปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ สมชาย หิรัญกิตติ. (2540). *การจัดการและพฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. (2542). *การบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม. (2540). *นโยบายและมาตรการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2444). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- หยุด แสงอุทัย. (2544). *กฎหมายอาญา ภาค 1* (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์. (2561). *กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- อำนาจ วงศ์บัณฑิต. (2562). *กฎหมายสิ่งแวดล้อม* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

วารสาร บทความ

- โกเมน ภัทรภิรมย์. (2534). โทษปรับ. *วารสารอัยการ*, 163 (14).
- เขตไท ลังการ์พินธุ์. (2560). สิทธิในสิ่งแวดล้อมของรัฐธรรมนูญของประเทศไทยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ. *วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 10 (1).
- นิทัศน์ เจียมศรีพงษ์ และคณะ. (2563). การบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับนิคมอุตสาหกรรม. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 14 (32).

- รองพล เจริญพันธุ์. (2521). การใช้โทษปรับเป็นตามมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคในเรื่องพรรณาคุณภาพสินค้าหรือการโฆษณาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค. *วารสารนิติศาสตร์*, 10 (2).
- รัชพล จอมไตรคุป และวัชรพงษ์ อินทรวงศ์. (2548). ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้ประกอบการ. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 2 (1).
- สมบัติ อาริยาสาธ. (2561). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 3 (2).
- สมพร พรหมพิตร. (2512). โทษปรับ. *อัยการนิเทศ*, 31 (4).
- สุปราณี ศิริอาภาณนท์. (2561). แนวทางการบริหารจัดการขยะรีไซเคิล: ประสบการณ์ต่างประเทศกับการประยุกต์ใช้ในประเทศไทย. *วารสารรัฐศาสตร์*, 60 (1).

วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์

- กานดา ปานดำ. (2547). การบังคับโทษปรับ: ศึกษากรณีบังคับให้ทำงานแทนค่าปรับ. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- ชมพร รักษาเกียรติศักดิ์. (2560). *มาตรการทางกฎหมายในการจัดการขยะมูลฝอย: ศึกษาเปรียบเทียบสาธารณรัฐเกาหลี*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณิพัทธ์พงษ์ บุญมาลัย. (2544). *การจัดการบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ใช้แล้วโดยนักศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปนัดดา วิเศษจนา. (2549). *การจัดการขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตดินแดงกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประจวบ ลีลาภัทรกร. (2553). *การมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พิชยนต์ นิพาสพงษ์. (2542). *โทษปรับโดยกำหนดตามวันและรายได้ (Day Fine)*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- พิรุฬห์ โตะศุกถาวรณ. (2532). *การลงโทษปรับทางอาญา*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรนันท์ รักพงษ์ไทย. (2560). *มาตรการทางกฎหมายในการส่งเสริมการนำขยะมูลฝอยจากครัวเรือนประเภทพลาสติกกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มนพร พันธุ์ชัย. (2548). *มาตรการทางกฎหมายในการจัดการลดการใช้และการผลิตขวดพลาสติกในการบรรจุน้ำดื่ม*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภกร อันตรระกูล. (2557). *ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สมถรรณชัย เพ็ญโรจน์. (2547). *แนวทางพัฒนานิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกในประเทศไทย เพื่อตอบสนองความต้องการของนักลงทุน*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลำค้ำยสุด สีหตุลานนท์. (2560). *ปัจจัยแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ กรณีศึกษานักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อนงค์ รุ่งสุข. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

เอกสารอื่น ๆ

- ณัฐพงศ์ ชัย คุรัตน์ธรรมมา และณัฐกานต์ นามบุตร. (2561). *การพัฒนาชุดความรู้กฎหมายสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้นำชุมชน*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- สมพงษ์ เตชะสมบัติ, พลตำรวจตรี. (2560). *มาตรการเสริมแทนโทษปรับในคดีสุราโทษ*. เอกสารส่วนบุคคลหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- สิทธิชัย ธรรมเสห์. (2544). *สมรรถนะของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทกิจการสถานบริการสปา ในจังหวัดชลบุรีกับขีดความสามารถอันพึงประสงค์ของผู้รับบริการ*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุปราณี ศิริอาภาณนท์. (2559). *ปัญหาและมาตรการทางกฎหมายในการจัดการขยะอุตสาหกรรม: ศึกษาเฉพาะกรณีของขวดพลาสติก*. เอกสารวิชาการส่วนบุคคล หลักสูตร “ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง” รุ่นที่ 20 วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม.
- อธิวัฒน์ สนิทโรโก. (2560). *การแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษานิกมอุตสาหกรรมเขตเวียงซิดี้ จังหวัดฉะเชิงเทรา*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์สถาบันพระปกเกล้า.

เอกสารภาษาต่างประเทศ

- Baumback, C. M. (1988). *How to Organize and Operate a Small Business* (8th ed). Englewood Cliffs, NJ: Prentice- Hall International.
- Longenecker, J. G., C.W. Moore and W.J. Petty. (1994). *Small Business Management: An Entrepreneurial Emphasis*. Ohio: South-Western Publishing Company.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality* (2nd ed.). New York: Harper & Row.
- Petty J. W Longenecker and Moore. (1997). *Small Business Management an Entrepreneurial Emphasis* (10th Edition). South - Western College Publishing.
- Schumpeter, J. A.. (1934). *The Theory of Economic Development: An Inquiry Into Profits, Capital, Credit, Interest, and the Business Cycle*. New York: Transaction Publishers.

ฐานข้อมูลออนไลน์

- กรมควบคุมมลพิษ. (2564). *ความรู้ด้าน 3Rs*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://pcd.go.th/info_serv/waste_3R.htm.

- _____. (2560). **ร่างแผนจัดการขยะพลาสติกอย่างบูรณาการ (พ.ศ. 2560-2564)**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://infofile.pcd.go.th/law/DraftWastePlan60-64.pdf?CFID=1835558&CFTOKEN=98563117>.
- _____. (2564). **อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://pcd.go.th/info_serv/haz_base1.html.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2563). **“เยอรมนี”ห้ามผลิตภัณฑ์พลาสติกปี 64**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/900857>.
- การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.). (2564). **ข้อมูลพื้นฐาน การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.egov.go.th/th/government-agency/72/>.
- เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมปทุมธานี. (2564). **เขตส่งเสริมอุตสาหกรรม**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.navanakorn.co.th/th/location/industrial/nava-nakorn-pathumthani>.
- จูริภรณ์ สงค์ลำ. (2564). **การเมืองการปกครอง**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://sites.google.com/site/germany25800/nitibayyati-1>.
- ชมพูนุท พรหมภักดี. (2563). **สถานการณ์ขยะพลาสติกของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.senate.go.th/document/Ext23700/23700444_0002.PDF.
- ธารา บัวคำศรี. (2562). **ประเทศไทยจะรอดพ้นจากการเป็นถังขยะพิษของโลกหรือไม่?**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.greenpeace.org/thailand/story/6357/waste-trade-thailand/>.
- นักร่างประชาชน. (2564). **การบริหารจัดการขยะและของเสียของญี่ปุ่นการบริหารจัดการขยะและของเสียและการรักษาความสะอาดที่สาธารณะของประเทศญี่ปุ่น**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://lawdrafter.blogspot.com/2013/09/blog-post_12.html.
- บริษัท ไดนาเทค ประเทศไทย. (2564). **พลาสติกคืออะไร**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://dynatech.grit.cloud/?p=118>.
- บริษัท วิสันต์ถุงพลาสติก จำกัด. (2564). **ถุงพลาสติก/Plastic bag**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.visanplastic.com/%E0%B8%96%E0%B8%B8%E0%B8%87%E0%B8%9E%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%81.html>.
- ไบโอฟอร์ม. (2564). **ภัยอันตรายจากขยะพลาสติก**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.bioformthailand.com/TH/environment/>.
- ประชาชาติธุรกิจ. (2562). **ไทยต้องปรับตัว พาณิชย์เผยเยอรมนีออก กม. หุ่นสินค้าทำจากพลาสติกรีไซเคิล**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.prachachat.net/economy/news-283137>.

- โรงงานอุตสาหกรรมไทย (Thailand Industry). (2564). *นิคมอุตสาหกรรมนวนคร ปทุมธานี (Nava Nakorn Industrial Estate)*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://thailandindustry.blogspot.com/2012/07/blog-post.html>.
- วรรณันมน สุกใส และปิยวรรณ ซอน. (2564). *การบริหารจัดการขยะและของเสียและการรักษาความสะอาดที่สาธารณะของประเทศญี่ปุ่น*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.public-law.net/publaw/view.aspx?id=1882>.
- ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ. (2564). *ประวัติพลาสติก*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.mtec.or.th/bio-plastic/what-is-plastic/plastic-history.html>.
- ศูนย์ปฏิบัติการวิศวกรรมพลังงานและสิ่งแวดล้อม. (2564). *รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาแนวทางการจัดการผลิตภัณฑ์พลาสติกและโฟม*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://infofile.pcd.go.th/waste/Waste_PlasExecuT.pdf?CFID1279308&CFTOKEN=74906036.
- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.). (2564). *กฎหมายบรรจุภัณฑ์ของญี่ปุ่น*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.tisi.go.th/data/regulate/regulation/Japan/TR%20analysis%20May%202017_Packaging.pdf.
- สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ นครแฟรงก์เฟิร์ต. (2562). *มาแล้วการห้ามใช้ถุงพลาสติกอย่างเป็นทางการ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.ditp.go.th/contents_attach/563587/563587.pdf.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). *ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://nscr.nesdc.go.th>.
- อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์. (2564). *มาตรการทางกฎหมายของประเทศญี่ปุ่นเกี่ยวกับการควบคุมและกำจัดขยะเทคโนโลยี*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.bu.ac.th/knowledgecenter/epaper/july_dec2005/udomsak.pdf.
- BDP. (2021). *Thailand halts imports of electronic, plastic waste*. (Online). Available: <https://news.thaivisa.com/article/22337/thailand-halts-import-of-electronic-plastic-waste>.
- BrandAge Team. (2562). *ตื่นตัวทั่วโลก ส่องนโยบายรัฐในการจัดการและลดพลาสติกของต่างชาติ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.brandage.com/article/13031/plastic>.
- DDGeneral. (2556). *ที่เยอรมัน..... ขยะเป็นเรื่องใหญ่มาก*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://oknation.nationtv.tv/blog/DDGeneral/2013/04/30/entry-1>.

- Greenpeace. (2564). *การแยกขยะที่ฝังลึกลงไปในวัฒนธรรมญี่ปุ่นจนนักเรียนไทยต้องร้องว่า “สุก๊ายเน้”*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.greenpeace.org/thailand/story/7162/culture-shock-waste/>.
- Library of Congress. (2021). *Germany: Lightweight Plastic Bag Ban to Take Effect January 1, 2022*. (Online). Available: <https://www.loc.gov/item/global-legal-monitor/2021-02-25/germany-lightweight-plastic-bag-ban-to-take-effect-january-1-2022/>.
- Long do Dict. (2564). *ถุงพลาสติก*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://dict.longdo.com/search/>.
- Ministry of Economy. (2021). *Trade and Industry, Japan, “The containers and packaging recycling law”*. (Online). Available: https://www.meti.go.jp/policy/recycle/main/english/pamphlets/pdf/the_containers_e.pdf.
- Palmmade. (2564). *การแยกขยะในประเทศญี่ปุ่น*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.palmmade.com/article/15/การแยกขยะในประเทศญี่ปุ่น>.
- Parppim Pim. (2562). *นโยบาย ‘ไม่เอาถุง’ ของนิวยอร์ก และทั่วโลก!*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.greenery.org/articles/wastesidestory-plastic-bag-ban-policy/>.
- plastic (พลาสติก). (2564). *พลาสติกที่ใช้มากในชีวิตประจำวัน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://sites.google.com/site/plastic9911/the-use-of-plastic/plastic-01>.
- Samantha. (2564). *ปัญหา ‘พลาสติก’ ในญี่ปุ่นที่คุณ (อาจ) ไม่เคยรู้!*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.tsunagulocal.com/th/51839/>.
- The Momentum. (2564). *มาตรการเกี่ยวกับถุงพลาสติกทั่วโลก*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://themomentum.co/where-are-plastic-bags-banned-around-the-world/>.
- THE STANDARD. (2563). *เยอรมนีเตรียมออกกฎหมายแบนถุงพลาสติก ลดการใช้บรรจุภัณฑ์พลาสติกสำหรับผัก-ผลไม้*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://thestandard.co/germany-to-issue-ban-on-plastic-shopping-bags/>.
- Umweltbundesamt. (2021). *Waste regulations*. (Online). Available: <https://www.umweltbundesamt.de/en/topics/waste-resources/waste-management/waste-regulations>.
- VGP. (2021). *Gov’t will no longer grant licenses for waste import*. (Online). Available: <https://news.chinhphu.vn/Home/Govt-will-no-longer-grant-licenses-for-waste-import/20187/34304.vgp>.